

ОТЧЕТ ЗА ПАРАЗИТНАТА ЗАБОЛЯЕМОСТ В ОБЛАСТ СИЛИСТРА ПРЕЗ 2024Г.

През 2024г. дирекция „Надзор на заразните болести“ работи по контрола на местните и внасяни паразитози, но дейността ѝ беше сериозно затруднена от липсата на лабораторни специалисти в областта на паразитологията, както в РЗИ, така и в област Силистра.

През последните 10 години в контрола на паразитозите съществува значим проблем, тъй като в състава на РЗИ-Силистра липсва паразитолог и не може да се осъществява клинична диагностика при съмнение за паразитни заболявания, както и при необходимост да се обработят контактни в огнищата. Освен това на територията на област Силистра няма регистрирана амбулатория за специализирана медицинска помощ по медицинска паразитология. Това налага консултациите, свързани с диспансеризацията на лицата с ехинококоза и химиопрофилактиката на заминаващи в маларични страни да се извършва от ОПЛ или паразитолози от съседни области. В цялата област работи само един паразитолог (пенсионер), в състава на СМДЛ „Цибилан-Силистра“ и той не извършва консултативна дейност. Дефицитът на лабораторни кадри (лекари и лаборанти) в системата на РЗИ, възпрепятства пълноценния надзор по наредбите за контрол на местните и внасяни паразитози. През 2024г. в дирекция НЗБ работи по граждански договор един лаборант, който понастоящем е на постоянен договор в болнична клинична лаборатория, а лекар-паразитолог няма от години. По тази причина не е възможно извършване на пълен обем от профилактична дейност и лабораторни изследвания в организирани детски колективи в ДЯ и ДГ. Поради това планираме и извършваме лабораторен контрол на част от организирани детски колективи и контролът обхваща само диагностиката на ентеробиоза. Паразитологично изследване на външна среда, храна и вода не се извършва.

В тази връзка беше планиран и извършен противопаразитологичен лабораторен контрол в детски колективи в четири от общо седем общини в област Силистра: общ. Силистра, общ. Тутракан, общ. Ситово и общ. Главиница.

Оперативно-контролна дейност

През 2024 г. са извършени 119 планирани проверки по противопаразитологичния контрол в лечебни и детски заведения. Извършен е и лабораторен контрол за диагностика на ентеробиоза в организирани колективи на 19 детски заведения в четирите общини.

На 3-те болнични заведения в областта (МБАЛ-Силистра, МБАЛ-Дулово и МБАЛ-Тутракан) са извършени проверки за всяко тримесечие в хирургичните отделения, във връзка със съобщаването на оперираните от ехинококоза пациенти. Единствено МБАЛ-Силистра има сключен договор с паразитолог, но само за консултиране на пациенти с ехинококоза, поради което болницата не работи по пътека за лечение на болни от малария и други паразитози.

Лабораторна дейност

Предвид това, че в лабораторията на РЗИ-Силистра работи само лаборант на граждански договор, през 2024г. са извършвани само профилактични изследвания по плановия противопаразитологичен контрол. За годината са изследвани 700 лица, като от тях с паразитози са установени 26 лица (3,7%), срещу 12 лица (2,1%) за 2023 г. Всички установени лица са положителни на Ентеробиус вермикуларис.

Обобщената справка по Наредба № 5 за местните паразитози, за извършените изследвания е представена в следващата таблица, сравнително за 2023 и 2024г.:

Паразитози 2024 год.	РЗИ-Силистра			СМДЛ-Силистра			ОБЩО		
	Брой изсл. лица	пол/+/-	%	Брой изсл. лица	пол/+/-	%	Брой изсл. лица	пол/+/-	%
Ентеробиоза	700	26	3.7	15663	199	1.2	16363	225	1.4
Ламблиоза	0	0		8986	1	0.01	8986	1	0.01
Бластоцистоза	0	0		0	0		0	0	
Аскаридоза	0	0		8986	0		8986	0	
Трихоцефалоза	0	0		8986	0		8986	0	
Хименолипедоза	0	0		8986	0		8986	0	
Тениидози	0	0		8986	0		8986	0	
Амебиоза	0	0		8986	0		8986	0	
Фасциолоза	0	0		8986	0		8986	0	
Ехинококоза	0	0		23	9	39.1	23	9	39.1
Трихинелоза	0	0		0	0		0	0	
Токсоплазмоза	0	0		24	5	20.8	24	5	20.8
Трихомоназа	0	0		0	0		0	0	
Паразитози 2023 год.	РЗИ-Силистра			СМДЛ-Силистра			ОБЩО		
	Брой изсл. лица	пол/+/-	%	Брой изсл. лица	пол/+/-	%	Брой изсл. лица	пол/+/-	%
Ентеробиоза	570	12	2,1	15379	153	0,9	15949	165	0,4
Ламблиоза	0	0		9231	4	0,04	9231	4	0,04
Бластоцистоза	0	0		383	1	0,2	383	1	0,2
Аскаридоза	0	0		9231	0		9231	0	
Трихоцефалоза	0	0		9231	0		9231	0	
Хименолипедоза	0	0		9231	0		9231	0	
Тениидози	0	0		9231	0		9231	0	
Амебиоза	0	0		9231	0		9231	0	
Фасциолоза	0	0		9231	0		9231	0	
Ехинококоза	0	0		0	0		0	0	
Трихинелоза	0	0		0	0		0	0	
Токсоплазмоза	0	0		0	0		0	0	
Трихомоназа	0	0		0	0		0	0	

Местни паразитози

Контактни паразитози

Ентеробиоза – през 2024г. по надзора на РЗИ-Силистра е извършен противопаразитологичен лабораторен контрол на организирани детски колективи в 19 детски заведения. Проведени са 700 изследвания на перианални проби на 700 деца, установени са 26 положителни на Ентеробиус вермикуларис. На личните лекари на опаразитените деца са връчени предписания за лечение и извършване на контролни изследвания на 10-тия и 20-тия ден. В РЗИ-Силистра няма изследвани контролни проби.

Паразитологични изследвания са извършени и в СМДЛ „Цибалаб“ гр. Силистра, която има договор с РЗОК по пакет „Медицински паразитология“. Изследвани са 15 663 лица, от които 199 (1,2%) лица са установени с положителни резултати за Ентеробиус вермикуларис.

Ламблиоза – през 2024г. в РЗИ-Силистра не са извършени изследвания. В СМДЛ „Цибалаб“ са извършени изследвания на 8 986 лица, от които е установен 1 положителен резултат. Регистриран и съобщен е и един положителен случай от СМДЛ „Здраве - 99“ гр. Русе. Положителните случаи са на следните деца:

- дете на 2 г., от гр. Силистра, изследвано по повод медицинско свидетелство за детска градина. Детето е лекувано и е с последващо контролно изследване, което показва отрицателен резултат.

- дете на 6 г. от с. Нова Черна, което е изследвано по повод медицинско свидетелство за детска градина. Детето е лекувано и е с последващо контролно изследване, което показва отрицателен резултат.

Геохелминтози /аскаридоза, трихоцефалоза/

Аскаридоза – изследвани са 8 986 лица, от които няма лица с положителни резултати. Няма съобщени случаи от други лаборатории.

Трихоцефалоза – изследвани са 8 986 лица, от които няма лица с положителни резултати. Няма съобщени случаи от други лаборатории.

Хелминтозоозози (Ехинококоза, Трихинелоза, Тениидози)

Ехинококоза – през 2024 г. са регистрирани 4 потвърдени случая на ехинококоза на черен дроб, 2 от които са съобщени от ВМА - Варна, оперирани в същото лечебно заведение. Един случай е съобщен от МБАЛ-Силистра и 1 случай - от МБАЛ - Тутракан.

По общини случаите на ехинококоза през 2024г. са както следва: 1 от община Силистра, 1 от община Тутракан, 1 от община Дулово, 1 от община Ситово.

Няма починали лица от ехинококоза.

По силата на Наредбата за профилактичните прегледи и диспансеризацията, задължение на личния лекар е в продължение на 5 год. да извършва диспансерно наблюдение на оперираните от ехинококоза пациенти. По време на диспансерното наблюдение личният лекар извършва общ клиничен преглед и консултация със специалист в зависимост от локализацията на заболяването. Необходима е и консултация с паразитолог, която се затруднява, поради липсата на такъв специалист в областта, който да има сключен договор с НЗОК. Пациентите се насочват за консултация с паразитолог в други области – Варна, Шумен, Русе.

В СМДЛ „Цибалаб“ Силистра са установени 5 положителни лица на ехинококоза, които са от контролни изследвания. Това са оперирани пациенти през предходни години, които са диспансеризирани.

Трихинелоза - няма регистрирани случаи през 2024г.

Тениидози (Тениаринхоза и Тениоза) – няма съобщени случаи.

Внасяни паразитози

Малария – през 2024 г. няма изследвани пациенти със съмнение за малария.

В началото на епидемичния за малария сезон до всички лечебни заведения изпратихме напомнителни писма, относно епидемиологичната обстановка и най-важните профилактични, организационни и лечебни мерки.

Д-р Светлозара Стоянова, директор на ДНЗБ
Февруари 2025